

Súd: Okresný súd Nové Mesto n/V
Spisová značka: 11C/174/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512212852
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Trtalová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2013:3512212852.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom samosudkyňou JUDr. Erikou Trtalovou v právnej veci navrhovateľa TELERVIS PLUS a.s., so sídlom Bratislava, Staré Grunty 7, IČO 35 717 769, právne zastúpeného JUDr. Alanom Strelákom, advokátom, so sídlom Bratislava, Na vřšku 12, proti S. Š. F., X.. XX.XX.XXXX, S. R. K., L. L. J. L., G. Z. XXX/XX, o zaplataenie 333,- Eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

I. Konanie sa v časti zmluvnej pokuty vo výške 15,92 Eur za každý začatý mesiac omeškania, začínajúc mesiacom december 2010 až do zaplataenia z a s t a v u j e.

II. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi 126 Eur spolu s 9% ročným úrokom z omeškania zo sumy 126 Eur od 02.12.2010 do zaplataenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti návrh z a m i e t a.

IV. Odporcovi sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 26.11.2012 domáhal uložiť povinnosť odporcovi zaplatiť istinu vo výške 333,- Eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 333,- Eur od 02.12.2010 do zaplataenia, zmluvnú pokutu 15,92 Eur za každý začatý mesiac omeškania začínajúc decembrom 2010 do zaplataenia a náhrady trov konania z titulu neuhradenia splátok a poplatkov spojených s poskytnutím úveru na základe zmluvy o úvere. Dlžná suma 333,-Eur predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom zvýšeným o poplatok za správu úveru 507,-Eur a sumou uhradenou odporcami vo výške 174,-Eur.

Odporca sa k návrhu nevyjadril.

Vo veci súd rozhodol v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. bez prítomnosti navrhovateľa. Navrhovateľ svoju neprítomnosť ospravedlnil prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ktorý vyjadril súhlas, aby súd rozhodol bez jeho prítomnosti. Odporca neospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní a ani nepožiadal o odročenie pojednávania.

Pred otvorením pojednávania navrhovateľ upravil svoj návrh tak, že zobral návrh na zaplatenie zmluvnej pokuty späť a žiadal konanie v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 15,92 Eur za každý začatý mesiac omeškania začínajúc mesiacom december 2010 do zaplatenia zastaviť.

Navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. (§ 96 ods. 1 O.s.p.)

Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. (§96 ods. 3 O.s.p.)

V zmysle § 96 ods. 1, 3 O.s.p. a s poukazom na vyjadrenie navrhovateľa, súd konanie zastavil v časti v časti zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 15,92 Eur za každý začatý mesiac omeškania začínajúc mesiacom december 2010 do zaplatenia.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, oboznámením návrhu, zmluvy o úvere č. 220100518 zo dňa 21.04.2010, predžalobnej upomienky, oznámenia o zosplatnení dlhu, rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 7C/38/2012-26 zo dňa 07.05.2012 a 7C/233/2011-33 zo dňa 22.02.2012 a ostatným spisovým materiálom a zistil nasledovné:

Navrhovateľ s odporcom uzavrel dňa 21.04.2010 v zmysle § 262 ods.1 a nasl. Obchodného zákonníka a zákona č. 258/2001 Z. z. zmluvu o úvere č. 22010518, na základe ktorej navrhovateľ poskytol úver vo výške 300,-Eur za poplatok za správu úveru vo výške 207,-Eur. Dlžník sa celkovú čiastku 507,-Eur zaviazal uhradiť v 13-tich mesačných splátkach vo výške 39,-Eur so splatnosťou prvej splátky 10 dní od podpisu zmluvy, ostatných splátok so splatnosťou do 30 dní po splatnosti predchádzajúcej splátky s dohodou, že v prípade omeškania troch mesiacov zaplatením splátky je veriteľ oprávnený žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi z omeškania. Odporca celkovo uhradil 174,-Eur, pričom posledná uhradená suma vo výške 20,-Eur bola uhradená 20.10.2010. Keďže odporca neplnil riadne a včas, navrhovateľ mu oznámil stratu výhody splátok v zmysle ustanovenia § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka. V oznámení o zosplatnení záväzku zo dňa 17.02.2011 navrhovateľ oznámil odporcovi, že celý dlh sa stal splatným 01.12.2010. Po zosplatnení záväzku už odporca nič neuhradil.

Súčasťou zmluvy o úvere sú aj Obchodné podmienky, pričom v zmysle bodu 3 sa odporca zaviazal uhradiť v prípade porušenia zmluvných aj zmluvnú pokutu vo výške mesačného poplatku za správu úveru, a to za každý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia istiny vrátane poplatku za správu úveru. Celkový poplatok za správu úveru je v zmysle zmluvy vo výške 207,-Eur a z toho vyplýva aj výška zmluvnej pokuty, ktorá je vo výške 15,92 Eur mesačne.

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 7C/233/2011-33 zo dňa 22.02.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.04.2012 a rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 7C/38/2012-26 zo dňa 07.05.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 05.07.2012 (ďalej „Rozsudky“), bola vyslovená za neprijateľnú zmluvná podmienka v obdobnej právnej veci, ktorej obsahom je, že úver je poskytnutý za odplatu a úrok vo výške 20 % (ďalej len poplatok za správu úver, ktorý zahŕňa ako odplatu tak aj dohodnutý úrok).

Podľa ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ustanovenia § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa ustanovenia § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie

prípustnej výške.

Podľa ustanovenia § 502 ods. 2 Obchodného zákonníka pri pochybnostiach sa predpokladá, že dojednaná výška úrokov sa týka ročného obdobia.

Podľa ustanovenia § 503 ods. 1, 2, 3 Obchodného zákonníka záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky. Dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o pripojení spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o pripojení spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že zmluva o úvere, ktorá má zakladať právo navrhovateľa na zaplatenie nesplatenej časti úveru a poplatku za správu úveru je svojím charakterom spotrebiteľskou zmluvou v zmysle citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka, keďže bola uzatvorená medzi dodávateľom, spoločnosťou TELERVIS PLUS, a.s. v rámci predmetu jeho podnikateľskej činnosti a odporcom ako spotrebiteľom - fyzickou osobou, ktorý pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluva o úvere ako spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať neprijateľné podmienky. Zmluvná podmienka

uzatvorená medzi účastníkmi je obdobného charakteru ako zmluvná podmienka, ktorá bola Rozsudkami vyslovená za neprijateľnú. Vyslovenie klauzuly o neprijateľnosti odplaty a úroku vo výške 20% je postačujúce v jednom právoplatnom súdnom rozhodnutí a dôsledok v zmysle § 53a Občianskeho zákonníka je ten, že dodávateľ ani jeho právny nástupca, teda v predmetnom súdnom konaní navrhovateľ, nesmie túto neprijateľnú zmluvnú podmienku používať a ani podmienku s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi, teda nesmie ani uplatňovať na súde. Teda odporcom vznikla povinnosť vrátiť len nesplatenú časť úveru, teda peňažné prostriedky, ktoré mu boli poskytnuté. V tejto časti súd považoval návrh za dôvodný a uložil odporcovi povinnosť zaplatiť 126,-Eur. Vo zvyšnej časti, časti uplatneného poplatku za správu úveru, návrh zamietol.

Podrobnému posúdeniu bola zmluvná podmienka podrobená v konaniach predchádzajúcich vydaniu Rozsudkov a bolo právoplatne rozhodnuté, že zmluvná podmienka v tomto znení bola vyhlásená za neprijateľnú, a preto súd poukazuje na ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“ S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov.

Ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyiac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku. Súdom ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu tak, ako je vopred naformulovaná dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Faktickú rovnosť možno dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom Smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Do pozornosti súd dáva Doplnujúce formálne oznámenie Európskej komisie z 27.11.2008 č. 2007/2495, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že čl. 4 ods. 2 Smernice sa nezameriava na vôľu účastníkov, ale skôr na všeobecný pojem nekalých okolností. To sa odchyľuje od tradičnej zásady zmluvného práva, ktorou je suverenita účastníkov pri prejave vôle. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora je ochrana zavedená Smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je vzhľadom na dodávateľa alebo predávajúceho v slabšej pozícii, pokiaľ ide o schopnosť vyjednávať a úroveň jeho znalostí.“

Obligatórnosť zásahu súdu vyplýva aj z rozsudkov Súdneho dvora vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocio Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejماً obligatórnosť zásahu súdu proti nekalej podmienke.

Vzhľadom na ustanovenie § 53a ods.1 Občianskeho zákonníka súd teda ani nemohol pristúpiť k opätovnému vyhodnocovaniu zmluvnej podmienky, od ktorej odvodzuje navrhovateľ zaplatenie odplaty a úroku, pretože je právoplatne judikovaná ako neprijateľná a iný postup by len relativizoval ciele únie zabrániť súvislému používaniu nekalej klauzuly, ktoré má súd naplniť a nie svojou rozhodovacou činnosťou spochybňovať a popierať.

Podľa § 369 odsek 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom od 15.1.2009, ktoré upravuje následky omeškania dlžníka, ku ktorému došlo po 15.1.2009 (§ 768f Obchodného zákonníka) ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa predpisov občianskeho práva (§ 517 ods.2 Občianskeho zákonníka) ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Vykonávajúcim predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, teda 9%, a preto odporcovi uložil povinnosť zaplatiť spolu s nesplatenou časťou aj úroky z omeškania od 02.12.2010 do zaplatenia.

Súd rozhodol o trovách konania v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p., aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti, avšak odporca náhradu trov konania neuplatnil, a preto mu súd žiadnu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne cestou tunajšieho súdu písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím dobrovoľne splnená,
na súdny výkon rozhodnutia.

možno podať návrh